

TÜBİTAK

TEKNOLOJİ TİCARİLEŞTİRME EKOSİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ ÇALIŞTAYI

İstanbul Bölgesi Değerlendirmesi

ÜNİVERSİTE - SANAYİ İŞBİRLİĞİ
MERKEZLERİ PLATFORMU

ÜSİMP

Bölge Hakkında Genel Bilgi

- İstanbul bölgesinde 41 TTO faaliyet göstermekte
- Türkiye'deki tüm TTO'ların %25'i İstanbul'da
- Ankete cevap verenlerin %21'i de İstanbul'dan
- 13 devlet, 45 vakıf, toplam 58 üniversite
- Türkiye'deki üniversitelerin %29'u İstanbul'da
- 8 üniversite 1513, 5 üniversite 1601, 1 Teknopark 1601 destekli

Bölge Hakkında Genel Bilgi

Sosyoekonomik Parametreler

- En kalabalık bölge, en büyük işveren, yoğun iç göç alan bir merkez (nüfusunun %18,3'ünü, toplam istihdamın ise %18,1'ini barındırmakta)
- Ekonomi ve istihdam açısından ülke ekonomisine en büyük katkıyı veren bölge
- Sanayi istihdamının payı (%36,7) ile Türkiye genelinin 10 puan üzerinde
- KOBİ'lerin illere dağılımında ilk sırada (500 bine yakın KOBİ)
- Türkiye'nin "Birinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" sıralamasına İstanbul'dan 198 kuruluş
- Uluslararası sermayeli firmaların %60'a yakını, yerli firmaların %40'a yakını İstanbul'da

Bölge Hakkında Genel Bilgi

Sosyoekonomik Parametreler

- Katma değer 3 ana sektörde: Tarım, sanayi, hizmet. Hizmetler sektöründe Türkiye ortalamasının üzerinde (ekonomisinin %75'i), tarım sektöründe Türkiye ortalamasının altında
- Türkiye'nin en yenilikçi bölgesi, girişimciliğin yoğunlaştığı bir merkez
- Katma değeri düşük üretim yapmakta, Ar-Ge ve yenilik alanlarında iyileşmeye açık
- Sanayi ve hizmet kümeleri, 8 OSB, en fazla Ar-Ge merkezi bulunduran şehir (422)
- GYÜ Endeks sıralamasında ilk 10'da 5, ilk 50'de 15 adet İstanbul merkezli üniversite mevcut

Bölgedeki Kurumsal Performans

	İstanbul	TR
Ana Kurum/Kuruluşumuz tarafından yapılan ulusal proje başvurularının kabul oranı yeterlidir.	3,94	3,91
Ana Kurum/Kuruluşumuz tarafından yapılan ulusal proje başvurularından kabul edilenlerin proje başına alınan ortalama bütçe tutarı yeterlidir.	4,13	4,14
Ana Kurum/Kuruluşumuz tarafından yapılan uluslararası proje başvurularının kabul oranı yeterlidir.	3,10	3,10
Ana Kurum/Kuruluş Arayüzü olarak sanayi ve/veya üniversite işbirliğinde nitelikli çalışmalar yapmaktayız.	5,29	4,95
Nicelik ve nitelik olarak sanayi ile işbirliği yapabilecek yetkinlikte akademik personelimiz veya araştırmacımız vardır.	5,16	5,32
Bölgeden talep geldiği takdirde arayüz olarak sanayiye proje yazma ve yürütme konusunda danışmanlık verebilecek yetkinliğe sahibiz.	5,84	5,80
Bölgeden talep geldiği takdirde arayüz olarak Sanayiye proje yazma ve yürütme konusunda danışmanlık verebilecek yetkin insan gücü kapasitesine sahibiz.	5,03	5,60
Arayüz olarak bölgedeki sanayi ve akademiye bir araya getirmek için düzenlediğimiz etkinlikler yeterlidir.	4,61	4,85
Ana Kurum/Kuruluşumuzun büyüklüğü düşünüldüğünde aylık ortalama gerçekleşen işbirlikleri sayısı yeterli düzeydedir.	4,06	4,02
Ana kurum /Kuruluşumuz girişimcilik konusunda yeterli bilgiye sahiptir.	5,23	5,31
Arayüz yapısı olarak girişimcilik konusunda yeterli düzeyde bilgilendirme ve eğitim etkinlikleri yapmaktayız.	4,61	5,07
Girişimciliği teşvik etmek için fikir geliştirme atölyeleri gibi faaliyetlerimiz çok yeterlidir.	4,16	4,13
Arayüz yapı olarak şirketleşme ve girişimcilik süreçlerine talepleri karşılayabilecek (önkuluçka ve kuluçka aşamalarında) yeterli desteği verebiliyoruz.	4,35	4,59
ORTALAMA	4,58	4,68

Bölgesel İşbirlikleri

Bölgesel paydaşlarla yapılan işbirliklerinin niteliği ve niceliği

Bölgesel İşbirlikleri	İstanbul	TR
Arayüz yapımız bölgede çok ortaklı proje başvurularında üniversitenin de yer alması yönünde çalışmalar yürütmektedir.	5,61	5,16
Arayüz yapımız diğer TTO'lar ile etkin bir şekilde işbirliği yürütmektedir.	5,13	4,96
Arayüz yapımız bölgesel aktörler ile ortak patent başvurusu yapmaktadır.	4,29	3,80
Arayüz yapımız bölgesel aktörler ile patentlerin ticarileştirilmesi yönünde çalışmalar yürütmektedir.	4,03	3,85
ORTALAMA	4,77	4,44

Bölgesel İşbirlikleri

Bölgesel paydaşlarla yapılan işbirliklerinin niteliği ve niceliği

Halihazırda ilişkide olduğunuz yararlanıcı (sanayi kuruluşu) sayısını	İstanbul	TR
1-9	0,10	0,21
10-50	0,23	0,31
51-100	0,29	0,23
100'den fazla	0,39	0,25
ORTALAMA	0,25	0,25

Önümüzdeki bir yıl içinde erişmeyi hedeflediğiniz yararlanıcı (sanayi kuruluşu) sayısını lütfen belirtiniz	İstanbul	TR
1-9	0,06	0,09
10-50	0,13	0,25
51-99	0,23	0,22
100-150	0,35	0,30
150'den fazla	0,23	0,15
ORTALAMA	0,20	0,20

Bölgenin İhtiyacı ile Uyum

Verilen hizmetlerin sosyo-ekonomik parametreler ile karşılaştırılması, arz ile talebin uyum oranının değerlendirilmesi

Bölgenin İhtiyacı ile Uyum	İstanbul	TR
Arayüz kuruluşu olarak girişimciler nezdinde yeteri kadar tanınmaktayız.	4,65	4,82
Arayüz yapımız bölgemizde önemli bir birim olarak değerlendirilmektedir.	5,13	5,10
Bölgemizin ekosistemi Ar-Ge, yenilikçilik ve girişimciliği teşvik yönünden yeterlidir.	5,58	4,51
Bölgemizin iyileştirmeye açık alanlarını her yönüyle biliyoruz.	5,35	5,40
Bölgedeki Paydaşlarımızın yetkinliklerini ayrıntılı olarak biliyoruz.	5,10	5,23
Arayüz olarak bölgemizde çok iyi tanınmakta ve bilinmekteyiz.	4,97	4,94
Arayüz olarak bölgedeki sanayi / akademi paydaşlarımız ile ilişkilerimiz çok iyidir.	5,39	5,50
Arayüz olarak kendi kurum/kuruluşumuz dışında bölgesel / sektörel bir etkinlik de gösterebiliyoruz.	5,19	4,86
ORTALAMA	5,17	5,05

Performansa Etki eden Faktörler

Kurumların bireysel performansını etkileyen bölgesel özellikler, Bireysel performansın kolektif olarak Bölgeye yansımaları

Performansa Etki Eden Faktörler	İstanbul	TR
Bölgemizdeki sanayi kuruluşları/üniversitelerde işbirliği kültürü ve alışkanlığı bulunmaktadır.	4,52	3,96
Ana Kurum/Kuruluşumuzun büyüklüğü düşünüldüğünde aylık ortalama gerçekleşen işbirlikleri sayısı yeterli düzeydedir.	4,06	4,02
Arayüz yapı olarak şirketleşme ve girişimcilik süreçlerine talepleri karşılayabilecek (önkuluçka ve kuluçka aşamalarında) yeterli desteği verebiliyoruz.	4,35	4,59
Bölgemizin ekosistemi Ar-Ge, yenilikçilik ve girişimciliği teşvik yönünden yeterlidir.	5,58	4,51
Bölgemizin iyileştirmeye açık alanlarını her yönüyle biliyoruz.	5,35	5,40
Birbirinden kopuk, tamamlayıcılıktan uzak çok farklı destek mekanizma ve araçlarının bulunması.	4,61	4,63
Arayüzlerin işlevleri konusunda farkındalık eksikliği	5,03	4,69
Üniversite ve Sanayi kesimlerinde farkındalık eksikliği	4,71	4,81
Hizmet talebinin yetersizliği nedeni ile elde edilen gelirin yetersizliği.	5,10	5,21
ORTALAMA	4,81	4,65

Ulusal Ekosisteme Katkı

Bölgesel Katkının ulusal ekosistemdeki yeri, üniversite/TTO bazında ihtisaslaşma gereksinimi

	1513 Desteği Alan TTO'lar (8)	1601 Desteği Alan TTO'lar (5)	Destek Almamış TTO'lar (9)
Bölgedeki Kurumsal Performans	5.6	4.3	4.8
Bölgenin İhtiyacıyla Uyum	5.8	4.9	3.4
Bölgesel İş Birlikleri	5.8 (mevcutta ort 100 firma ve artış da bu yönde)	4.8 (mevcutta ort 50- 100 firma ve artış 100 ve üzeri yönünde)	3.4 (mevcutta 10-50 firma ve artış 50 ve üzeri yönünde)
Performansa Etki Eden Faktörler	5.6	4.7	4.3

Yaşanan Sıkıntılar -1

Kurumsal Çözümlere İhtiyaç Gösteren Sorunlar

Yaşanan Sıkıntılar (Kurumsal)	İstanbul	TR
TTO yapılarındaki farklılıklar nedeni ile ortaya çıkan uyumsuzluklar	4,06	4,20
Farklı TTO yapılarında hizmetler/lisanslama karşılığı sağlanan gelirin muhasebeleştirilmesi sorunları.	5,10	5,26
Yetenekli ve eğitilmiş personel temini.	5,61	5,40
Personel istihdamının liyakate uygun bir şekilde sürdürülebilmesi için kadro ve kaynak yaratılması.	5,48	5,56
Faaliyetlerin sürdürülmesi için gerekli mali sürdürülebilirlik güçlükleri.	5,68	5,92
Hizmet portföyünün kısıtlılığı nedeni ile sağlanan gelirin yetersizliği.	4,90	5,30
Hizmet talebinin yetersizliği nedeni ile elde edilen gelirin yetersizliği.	5,10	5,21
Akademik patent başvuru ve idame giderlerinin teminindeki güçlükler.	4,97	5,05
TTO'ların bilgiyi ticarileştirmek için ihtiyaç duyduğu temel fon kaynaklarına sahip olmamaları	5,58	5,77
Üniversitelerin çekirdek fonu ve/veya konsept doğrulama fonu için standart bir sisteme sahip olmamaları	5,48	5,66
ORTALAMA	5,20	5,33

Yaşanan Sıkıntılar-2

- Bölgesel Çözümlere İhtiyaç Gösteren Sorunlar

Yaşanan Sıkıntılar (Bölgesel)	İstanbul	TR
Hizmet portföyünün kısıtlılığı nedeni ile sağlanan gelirin yetersizliği.	4,90	5,30
Hizmet talebinin yetersizliği nedeni ile elde edilen gelirin yetersizliği.	5,10	5,21
Akademik patent başvuru ve idame giderlerinin teminindeki güçlükler.	4,97	5,05
ORTALAMA	4,99	5,19

Yaşanan Sıkıntılar - Ulusal Çözümler Gerektirenler

Yaşanan Sıkıntılar (Ulusal Çözüm Gerektirenler)	İstanbul	TR
Birbirinden kopuk, tamamlayıcılıktan uzak çok farklı destek mekanizma ve araçlarının bulunması.	4,61	4,63
“2547 Sayılı Yasaya Eklenen 58(k) maddesi”, veya “KÜSİ Çalışma Grubu” gibi benzer hedeflere hizmet eden farklı yapı ve düzenlemelerin aynı anda sistemde bulunmaları	4,97	4,71
6769 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun uygulanabilirliğindeki güçlükler	4,90	4,78
Sanayi tarafından fonlanan araştırmalar için standardize bir sistem olmayışı.	4,71	4,89
Akademik sonuçların sanayiye aktarılması sürecinin ve mekanizmalarının belirsizliği.	4,68	4,94
Patentlerin lisanslanma süreçlerinde kamu ihale yönetmeliğinin geçerliliği görüşünün yarattığı sonuçlar	5,23	5,02
Arayüzlerin işlevleri konusunda farkındalık eksikliği	5,03	4,69
Üniversite ve Sanayi kesimlerinde farkındalık eksikliği.	4,71	4,81
Yetkin Personel yetiştirilmesine yönelik eğitim programlarının eksikliği.	4,65	4,95
Akademisyen şirketlerinin henüz yeterince “bilgi tabanlı” olmamaları	4,55	4,61
Kuluçka programlarında finansman ile geliştirme ve sürdürme sorunları	5,32	5,58
ORTALAMA	4,85	4,87

Bölgesel Bakış Açısı ile İyileştirme Önerileri

TTO Destek Modeli ve Değerlendirme Ölçütlerine İlişkin Öneriler

- ❖ TTO işbirliklerinin artırılmasına yönelik yaklaşım, bölgesel/tematik TTO yapılarının kurulup/desteklenmesi
- ❖ Bölgesel iş birliklerine dönük olarak TTO'ların birlikte başvuru yapacakları (ön koşul olarak) proje destek programlarının oluşturulması
- ❖ Özerkliği ve farklılığı ortaya çıkaran destek yaklaşımı, tek bir destek modeli yerine TTO'ların özgün programlarının desteklenmesi
- ❖ TTO'ların yapı ve statülerindeki farklılıkların PG'lerin belirlenmesi ve ölçülmesinde dikkate alınması
- ❖ Arayüz mekanizmalarının güçlendirilmesine yönelik personel, alt yapı ve hizmetlerinin geliştirilmesi, kaynak yetersizliklerini aşacak modeller kurgulanması (tecrübe paylaşımı, TTO personelinin yetenek ve motivasyonunu artıracak teşvikler)
- ❖ TTO destek modelinde sahada yapılan faaliyetlerin merkezden yönetilmeye çalışılmaması

Bölgesel Bakış Açısı ile İyileştirme Önerileri

TTO Destek Modeli ve Değerlendirme Ölçütlerine İlişkin Öneriler

- ❖ Patent başvurusuna ilişkin mevcut yüksek hedefler nedeniyle, ticarileşme sürecinden uzaklaşma ve sürecin idari-finansal olarak kontrol edilemeyecek sınırlara ulaşması riskinin önüne geçilmesi
- ❖ Teknoloji Transfer Ofisi yapılanmalarının Üniversite yanı sıra OSB, Ar-Ge Merkezi, 6550 gibi kuruluşlarda aktif olarak kurulması ve Üniversite TTO'su ile işbirliği içinde işletilmesine yönelik desteklerin verilmesi
- ❖ TTO destek modelinin TGB-TTO ilişkisinin verimli ve iş birliği şeklinde hizmet sunmasına yönelik kurgulanması (TGB-TTO iş birliği ön koşulu)
- ❖ Proje (1601, 1513) başvurularına ilişkin değerlendirme raporlarının TTO'lara eksikleri konusunda bilgilendirecek şekilde detaylandırılması
- ❖ Tematik alanlarda patent portföyü oluşturmaya yönelik desteklerin verilmesi

Bölgesel Bakış Açısı ile İyileştirme Önerileri

Proje Destek Mekanizmalarına İlişkin Öneriler

- ❖ TÜBİTAK'ın yeni odaklı programlar açma ve değerlendirme kapasitesinin Bakanlıkların finansal katkısı ile birleştirilmesi (daha fazla girişimci ve projenin desteklenebilmesi)
- ❖ Proje bütçelerinin belli bir yüzdesinin «teknoloji/bilgi transfer faaliyetleri» için tahsis edilmesi (örn. Toplam bütçenin 5%'i) (çalışmanın THS düzeyi dikkate alınarak)
- ❖ Start up vb. mikro firmaların fonlanma zorluklarının giderilmesi, start up firmalarının melek yatırımcı ve uluslararası yatırım fonlarından destek almalarının sağlanması
- ❖ Desteklerden ilk kez yararlanacak firmalara pozitif ayrımcılık yapılması
- ❖ Büyük ölçekli firmalar için kaldırılmış olan destek mekanizmaları yerine gelen/gelecek olan destek mekanizmalarının iyileştirilmesi

Bölgesel Bakış Açısı ile İyileştirme Önerileri

Mevzuat/Politika İle İlgili Öneriler

- ❖ Start up firmaları tarafından üretilen ürün ve hizmetlerin alımında kamu kurumlarının alım önceliğinin sağlanması
- ❖ Dijital kuluçka merkezlerinin kurulabilmesi yönünde kanun ve yönetmeliklerin hazırlanması
- ❖ Patent ticarileştirmenin ihale kapsamından çıkartılması
- ❖ Sanayi firmalarının FSMH konusundaki yaklaşımları için düzenlemeler (6769 no'lu kanunda bulunan özel sözleşmeli durumlarda sözleşme maddelerinin geçerli olması hükmü)
- ❖ Arzı teşvik edip, talebi yeterince teşvik edememe riskinin önüne geçilmesi (FSMH) (politika değişikliği)

Teşekkürler...

www.usimp.org.tr
usimp@usimp.org.tr

LinkedIn: <http://www.linkedin.com/groups?gid=4529722>

Twitter: <https://twitter.com/usimplatformu>

Facebook: <https://www.facebook.com/usim.plattformu>

ÜSİMP
ÜNİVERSİTE - SANAYİ İŞBİRLİĞİ
MERKEZLERİ PLATFORMU